

การพัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ตอบสนอง
ต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ทรงราชย์ กิตติธिरางกูร
หัวหน้ากอง กองยุทธการมณฑลทหารบกที่ 46

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

เอกสารวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ตอบสนอง
ต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก

โดย พันเอก ทรงราชย์ กิตติธिरางกูร

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ฉกาจ ชันตี

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2563 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี
(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก
(ฉกาจ ชันตี)

ประธานกรรมการ

พันเอก
(กฤตภาส ไตจำเริญ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก ดร.
(ธัชกร ภูวพัฒน์ดล)

กรรมการ

พันเอก
(สถิตย์พันธ์ ประกอบผล)

กรรมการ

พันเอกหญิง
(ธนิศา วงษ์จินดา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย

พินเอก ทรงราชย์ กิตติธिरางกูร

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก

วันที่

กันยายน 2563 จำนวนคำ: 7,651 จำนวนหน้า: 23

คำสำคัญ

การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร, ความมั่นคง, กองทัพบก

ชั้นความลับ

ไม่มีชั้นความลับ

การศึกษา เรื่องการพัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบกมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและองค์ประกอบการฝึกที่สามารถส่งเสริมพัฒนานักศึกษาวิชาทหาร และ 3) เพื่อพัฒนาระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้ประสิทธิภาพมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคง ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลทางยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าปัญหา อุปสรรค ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประกอบด้วย ครูผู้กำกับขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านครูฝึกพบว่าวัยสูงอายุ ด้านนักศึกษาวิชาทหาร พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการเรียนเพื่อได้สิทธิในการเกณฑ์ทหาร เป็นส่วนใหญ่ และผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ต้องการให้บุตรหลานเรียนเพราะต้องการได้รับสิทธิยกเว้นการเกณฑ์ทหาร และต้องการคะแนนเพิ่มพิเศษในการสมัครเรียนสังกัดกลาโหม ทั้งนี้ยังมีปัจจัยและองค์ประกอบการฝึกที่สามารถส่งเสริมพัฒนานักศึกษาวิชาทหาร ดังนั้นทางกองทัพบกต้องเน้นการพัฒนาระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Songrart Kitithirangkoon
TITLE: The Development of Military Students Training Guidelines
Responding to Security Mission for Royal Thai Army
DATE: September, 2020 **WORD COUNT:** 7,651 **PAGES:** 23
KEY TERMS: Military students training, Security, Royal Thai Army
CLASSIFICATION: Unclassified

The study of The Development of Military Students Training Guideline Responded to Army Security Mission has three objectives : 1) to explore problems and obstacles in the training of military students. 2) to investigate the factors and training components that can promote the development of military students. 3) to develop the guideline for the training of military students to be effective and appropriate to the current situation and able to respond for security mission of the Army. Strategic research based on various strategic data is used as a study guide. It is concluded that the training drawbacks of military students training come from various reasons such as: trainers lack of motivation, aging trainers, most of military students and their parents need only right to military service exemption and some needs extra privilege for further study in military schools. However, there are factors that can be used to develop training elements for military students. Therefore, the Army needs to provide effective training mechanism to suit the current situation and its security concerns.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการ
ทัพบกทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ฉกาจ ชันดี ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา กำกับ
ดูแล ช่วยตรวจสอบและแก้ไขงานวิจัยฉบับนี้อย่างดีเยี่ยม และ พันเอก กฤตภาส โตจำเริญ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาสันนิษฐานข้อมูลและตรวจเนื้อหาของเอกสารวิจัยส่วนบุคคล
ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พลเอก จิตตศักดิ์ เจริญสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษ พันเอก ดร.
ธัชกร ภูวพัฒน์กุล พันเอก สถิตย์พันธ์ ประกอบผล และ พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา
กรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ที่กรุณาให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย
รวมถึงตรวจสอบต้นฉบับอย่างละเอียดจนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ นอกเหนือจาก
ข้อเสนอแนะทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยยังได้รับคำชี้แนะที่เป็น
ประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบคุณผู้อยู่เบื้องหลังทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้ ให้สำเร็จสมบูรณ์
ได้สมตามความมุ่งหมาย ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่มีส่วน
ร่วมในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพรัก และหวังว่าวิจัยฉบับนี้ น่าจะเป็น
ประโยชน์ ก่อให้เกิดผลดีต่อวิทยาลัยการทัพบก กองทัพบก และประเทศชาติสืบไป

การพัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ตอบสนองต่อ ภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก

ความมั่นคงในยุคปัจจุบัน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเนื่องจากความมั่นคงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และในยุคปัจจุบัน เรื่องความมั่นคงเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงในแทบทุกมิติ ทั้งมิติด้านการพัฒนา ทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรม จนกระทั่งถึงมิติด้านความมั่นคงของมนุษย์ และมีมิติด้านสิทธิมนุษยชน ประเด็นปัญหาต่างๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นับว่าเป็นเรื่อง que เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และไม่จำกัดรูปแบบเฉพาะ ตัวอย่างเช่น ปัญหาด้านการก่อการร้าย ปัญหาด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการลักลอบเข้าเมือง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมความมั่นคงทางทรัพยากรทางธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งถือว่าเป็นทิศทางที่มีความท้าทายมากยิ่งขึ้น โดยที่รัฐบาลต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังนั้นการเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลเป็นสิ่งสำคัญในการเผชิญภัยคุกคามด้านความมั่นคง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน¹ ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะให้ความสำคัญกับ 2 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมขอประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกภพ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ ส่วนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ

และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโอบออารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือกรอบและกระบวนการในการพัฒนาตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถไปจนถึงมีทักษะในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น เกิดการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเมื่อบุคลากรได้รับการพัฒนาแล้วก็สามารถเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ส่งผลให้องค์กรพัฒนาและประสบความสำเร็จตามไปด้วย ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องเริ่มจากเยาวชนเป็นกลไกเริ่มต้นด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมีร่างกายแข็งแรงอดทน เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ เต็มใจเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของชาติ

กองทัพบกในฐานะหน่วยงานหลักด้านความมั่นคงที่มีภารกิจสำคัญในการเตรียมกำลังทางบกและป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ได้เสริมสร้างพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกองทัพบกโดยการฝึก ซึ่งการฝึกเป็นการเตรียมกำลังในห้วงปกติ เป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาขีดความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติของกำลังพล โดยทำการฝึกตามนโยบายการทหารกระทรวงกลาโหม นโยบายการฝึกของกองทัพบก พุทธศักราช 2560 - 2564 แผนพัฒนากองทัพบก พุทธศักราช 2560 - 2564 นโยบายการฝึกที่เน้นให้หน่วยปฏิบัติ พุทธศักราช 2563 และนโยบายการฝึกของผู้บัญชาการทหารบก ที่ได้กรุณาสั่งการในโอกาสต่างๆ ซึ่งผู้บัญชาการทหารบกมีนโยบายในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการฝึก และการฝึกของกองทัพบกให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับระบบการศึกษา และประสานสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง ตลอดจนสามารถรองรับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีผลลัพธ์ให้กำลังพล มีความรู้ และความสามารถในหลักนิยม ยุทธวิธี เทคนิค การปฏิบัติการรบมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มีความกล้าหาญ เสียสละ รวมทั้งมีอุดมการณ์ความรักชาติ และความเป็นทหารอาชีพ การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เป็นงานการฝึกส่วนหนึ่งของกองทัพบก โดยหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนเป็นหน่วยรับผิดชอบวางแผน อำนวยการประสานงาน และกำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เป็นส่วนรวมในนามของกองทัพบก

การฝึกนักศึกษาวิชาทหารเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถสนับสนุนและตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบกได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้วิชา

ทหาร สามารถปฏิบัติการทางยุทธวิธี มีประสบการณ์ในวิชาทหารที่เหมาะสม และมีความพร้อมที่จะรับใช้ประเทศชาติอย่างเต็มใจในฐานะกำลังพลสำรองที่มีคุณภาพของกองทัพบก ตั้งแต่ยามปกติจนถึงยามสงคราม พร้อมเข้ารับการทหารตาม พ.ร.บ.รับราชการทหาร พุทธศักราช 2497 และ พ.ร.บ.กำลังพลสำรอง พุทธศักราช 2558 การฝึกนักศึกษาวิชาทหารของกองทัพบก ซึ่งจะเป็นไปตามเป้าหมายได้นั้นต้องมีการพัฒนารูปแบบและระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายรวมถึงเป็นการพัฒนาประชากรตั้งแต่เริ่มต้น สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แต่เนื่องจากที่ผ่านมา นักศึกษาวิชาทหาร เข้ามาฝึกเพียงเพื่อไม่ต้องผ่านการตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ ชาตอุดมการณ์ความรักชาติ และมีระเบียบวินัยไม่มากเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก ซึ่งกองทัพบกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้ต่อไป

การฝึกนักศึกษาวิชาทหารของกองทัพบก

1. **ระเบียบ หลักสูตรการฝึก** ยึดถือกรอบการดำเนินการตามคำสั่งกองทัพบกที่ 113/2563 เรื่อง การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2563 เพื่อให้การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งต่อไปจะเรียกชื่อย่อว่า “นศท.” ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมถึงใช้คำสั่งนี้เป็นมูลฐานสำหรับพัฒนาการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ไปสู่เป้าหมายตามนโยบายการพัฒนากิจการกำลังพลสำรองของกองทัพบก²
2. **เจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา** ให้ความสำคัญกับนักศึกษาวิชาทหาร ที่มีอยู่ทั่วประเทศ จัดตั้งให้เป็นมวลชนที่มีความเข้มแข็งของกองทัพบก โดยปรับเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มเยาวชนที่เข้ารับการฝึกเป็นนักศึกษาวิชาทหารด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความรักและศรัทธาต่อกองทัพ รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจกับประชาชน ในการสนับสนุนงานของกองทัพบก และรัฐบาลให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้ที่สมัครใจเข้ารับการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรของกระทรวงกลาโหม เป็นกำลังพลสำรองของกองทัพ ทั้งประเภทนายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวน เพื่อเสริมกำลังให้กองทัพในยามสงคราม โดยต้องมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยที่สังกัดเพื่อปกป้องเอกราชและความมั่นคงของชาติในยาม

สงครามด้วยความเสียสละอย่างแท้จริง หน่วยที่ทำการฝึกจะต้องให้ความสำคัญ และถือว่ากลุ่มเยาวชนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มพลังมวลชนที่มีคุณภาพ สามารถจัดตั้งและใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง³

3. นโยบายการฝึกวิชาทหาร ให้สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านยุทธการ และด้านยุทธศาสตร์ได้อย่างแท้จริง⁴

3.1 การตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านยุทธการ : ดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพร่างกายแข็งแรง มีความรู้วิชาทหาร สามารถปฏิบัติทางยุทธวิธี และปฏิบัติการลักษณะหน่วยทหารขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มความเข้มข้นของการฝึกตามหลักสูตรฯ เสริมสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติเทิดทูนสถาบันฯ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อมุ่งไปสู่การบรรจุในบัญชีบรรจุกำลัง และการใช้กำลังพลสำรองในยามปกติและยามสงคราม ทั้งนี้เพื่อให้ได้กำลังพลสำรองที่มีความสมัครใจ มีความพร้อมความสามารถทางทหาร สภาพร่างกายและจิตใจเข้มแข็ง พร้อมเข้ารับราชการทหาร ตาม พ.ร.บ.รับราชการทหาร พุทธศักราช 2497 และ พ.ร.บ.กำลังพลสำรอง พุทธศักราช 2558⁵

3.2 การตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านยุทธศาสตร์ : ดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกรักชาติ เสียสละต่อส่วนรวม สังคม พร้อมให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือประเทศชาติ มีจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ทำการจัดตั้ง รด.จิตอาสา ในทุกพื้นที่ให้เป็นมวลชนที่เข้มแข็ง มีอุดมการณ์ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ศรัทธาเชื่อมั่นกองทัพ มีความรู้และความเข้าใจต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปใช้ได้จริง เสริมสร้างให้นักศึกษาวิชาทหารมีจิตสำนึกความเสียสละ สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนในสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาและการแก้ไขปัญหาของชาติ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม รด.จิตอาสาในทุกพื้นที่⁶

4. วัตถุประสงค์ของการฝึกวิชาการทหาร

4.1 เพื่อให้นักศึกษาทั้งชายและหญิงที่สมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหารมีความรู้วิชาทหารทั้งในทางเทคนิคและทางยุทธวิธี โดยนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 และ 2 ให้มีความรู้และมีทักษะวิชาทหารเบื้องต้นอย่างเพียงพอ ได้รับการสร้างเสริมลักษณะทหารอย่างเข้มงวด จนมีบุคลิกเป็นทหาร มีความอดทนทั้งด้านร่างกาย

และจิตใจ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการฝึกในชั้นปีที่สูงขึ้น รวมถึงได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรักหมู่คณะและเป็นผู้มีความเสียสละต่อส่วนรวม นักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 3 ให้มีความรู้ความสามารถทางทหาร ตลอดจนมีลักษณะผู้นำในระดับผู้บังคับหมู่ สามารถใช้อาวุธประจำกายและทำการยิงอย่างได้ผล นักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 4 และ 5 ให้มีความรู้ความสามารถทางทหาร และมีลักษณะผู้นำในระดับรองผู้บังคับหมวด และผู้บังคับหมวดตามลำดับ มีความสามารถอย่างเพียงพอต่อการนำหน่วยในระดับหมวด

- 4.2 ปลุกฝังอุดมการณ์ให้นักศึกษาวิชาทหารมีความยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในเรื่องชาตินิยม รวมทั้งมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในกองทัพ
- 4.3 เพื่อให้ นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย เชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีของชาติ มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง มีความอดทนและอดกลั้น สามารถทนต่อสภาพแวดล้อมการฝึกที่ยากลำบาก
- 4.4 เพื่อให้ นักศึกษาวิชาทหารมีส่วนร่วมในการรณรงค์ และดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง จริงจัง และต่อเนื่อง
- 4.5 เพื่อให้ นักศึกษาวิชาทหารมีความรักความสามัคคีในหมู่ นักศึกษาวิชาทหารด้วยกัน และปฏิบัติตนเป็นแกนนำสร้างความสามัคคีในกลุ่มเยาวชนของสถานศึกษา สังคม และประเทศชาติ⁷

5. กิจกรรมของนักศึกษาวิชาทหาร

- 5.1 กิจกรรม รด. จิตอาสา มีความมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาวิชาทหาร มีส่วนร่วมในการปกป้องและเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ อุทิศตนเพื่อสังคม ด้วยการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ร่วมมือกับสถานศึกษาวิชาทหาร หน่วยทหารและส่วนราชการในพื้นที่ จัดกิจกรรม รด.จิตอาสา ในทุกโอกาส ซึ่งนักศึกษาวิชาทหารดำเนินกิจกรรม รด. จิตอาสา มีกรอบการปฏิบัติประกอบด้วย 1) การปกป้องและเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ 2) การช่วยเหลือต่อสังคมตามขีดความสามารถ ในโอกาสเหมาะสม 3) การช่วยเหลือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามกำลังและขีดความสามารถของนักศึกษาวิชาทหารที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตร 4) การสร้างการรับรู้ผลงานสำคัญของกองทัพและรัฐบาล และ 5) ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

5.2 การรณรงค์ป้องกันและต่อต้านยาเสพติด ให้ ศูนย์การกำลังสำรอง และมณฑลทหารบก ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยฝึกวิชาทหารในความรับผิดชอบ ริเริ่มจัดกิจกรรมเสริมในการรณรงค์ป้องกันและต่อต้านยาเสพติด เพื่อให้ นักศึกษาวิชาทหารได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด รวมทั้งให้ความรู้และปลูกฝังให้นักศึกษาวิชาทหารปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนทั่วไป สามารถเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจเพื่อรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้กับผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และเป็นผู้กระจายข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายได้⁸

หลักสูตรการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

1. **ชั้นปีที่ 1** เป็นการเรียนรู้ในด้านการฝึกเบื้องต้น เช่นการฝึกบุคคลท่ามือเปล่า ท่าอาวุธ การฝึกแถวซิด รวมเวลาการฝึก 36 ชั่วโมง และวิชาทหารทั่วไปเช่น แบบธรรมเนียมทหาร กำลังพลสำรอง การข่าวเบื้องต้น รวมเวลา 6 ชั่วโมง ในด้านกิจการพลเรือน เช่น ความมั่นคงของชาติ ประวัติศาสตร์สงคราม การประชาสัมพันธ์ รวม 12 ชั่วโมง วิชาอาวุธ 14 ชั่วโมง โดยเรียนรู้แค่คุณลักษณะ และขีดความสามารถของอาวุธทางทฤษฎี ในด้านวิชาทางยุทธวิธี รวม 6 ชั่วโมง กล่าวโดยสรุปว่าในชั้นปีที่ 1 นักศึกษาวิชาทหาร จะเรียนความรู้พื้นฐานทางทฤษฎี อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ในบุคคลที่ไม่ได้มีความสนใจเรียนวิชาการทหารจริง
2. **ชั้นปีที่ 2** จะเรียนคล้ายคลึงกับชั้นปีที่ 1 แต่เพิ่มบางวิชามา เช่น การอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ เรียนรู้อาวุธปืน รูปแบบทำการรบ การเดินป่า การพักผ่อน เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ภาคสนามในชั้นปีที่ 3
3. **ชั้นปีที่ 3** ในการฝึกเบื้องต้นจะไม่มีเพราะเรียนจบในชั้นปีที่ 2 ยกเว้นวิชาทหารทั่วไป และวิชากิจการพลเรือนยังเรียนอยู่ ในด้านวิชาอาวุธจะเริ่มเรียนเนื้อหาหลักซึ่งมากขึ้น และในชั้นปีที่ 3 จะมีเรียนการเข้าตี การตั้งรับและถอนตัว รวมทั้งเรียนวิชาเหล่าต่างๆ เพื่อมีความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติเป็นผู้บังคับหมู่ในยามสงคราม ตามเหล่าต่างๆ จากหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารดังกล่าวจนจบชั้นปีที่ 3 เป็นระยะเวลา 3 ปี ปีละ 80 ชั่วโมง แต่ก็ยังพบว่าไม่สามารถทำให้เยาวชนมีค่านิยมที่ลึกซึ้งเพียงพอ ไม่สามารถทำให้เยาวชนที่ผ่านการฝึกมีความเข้าใจบทเรียนการฝึกในเรื่องสำคัญอย่างลึกซึ้งจริง นักศึกษาวิชาทหารที่จบชั้นปีที่ 3 เป็นเพียงผลผลิตที่มีจำนวนตามที่กองทัพต้องการ⁹

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ และได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติงาน ซึ่งความพึงพอใจ หมายถึงความพึงพอใจในการบริการให้กับประชาชน โดยพิจารณาจาก 1) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน 2) การให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน” ซึ่งแนวคิดส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องผลการปฏิบัติงาน เมื่อบุคลากรมีผลของการปฏิบัติงานดีคุ้มกับการลงทุน ก็ถือได้ว่าการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง ถ้าผลของการปฏิบัติงานไม่ดีไม่คุ้มกับการลงทุน ก็ถือได้ว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่ำ การมีประสิทธิภาพในการทำงานของตัวบุคคล¹⁰ หมายถึง การทำงานให้เสร็จ โดยสูญเวลาและเสียพลังงานน้อยที่สุด ได้แก่การทำงานได้เร็วและได้งานที่ดี บุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นบุคลากรที่ตั้งใจในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถ ใช้กลวิธีหรือเทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงานได้มาก เป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจโดยสิ้นเปลือง ต้นทุน ค่าใช้จ่าย พลังงาน และเวลาน้อยที่สุดดังนั้นความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การกระทำของแต่ละบุคคล ที่มีความสามารถ และความพร้อม พยายามทุ่มเทอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานของตนอย่างคล่องแคล่ว ด้วยความมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ ปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลา รวดเร็ว ถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การกระทำของแต่ละบุคคล ที่มีความสามารถ และความพร้อม พยายามทุ่มเทอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานของตน อย่างคล่องแคล่ว ด้วยความมีระเบียบมีกฎเกณฑ์ ปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลา รวดเร็ว ถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน¹¹

การพัฒนาการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

การฝึกนักศึกษาวิชาทหารประกอบด้วยบุคลากร 2 ส่วน ได้แก่ ผู้เรียน ซึ่งคือ ส่วนของนักศึกษาวิชาทหารที่สมัครเรียนด้วยความสมัครใจ และส่วนของผู้สอน คือครูฝึกสอนวิชาทหารซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามนโยบายกองทัพบกนั้นคือ หากต้องการพัฒนาการฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหารให้เพิ่มขึ้นมากกว่าในปัจจุบันจึงต้องทำการปรับปรุงทั้ง 2 ส่วนนี้ พร้อมกับนโยบายของกองทัพบก นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนซึ่งคือนักศึกษาวิชาทหารยังมีอิทธิพลของผู้ปกครองเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากในการสมัครเรียนบางครั้งผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียนเป็นนักศึกษาวิชาทหาร ด้วยเหตุผลที่ผู้ปกครองบางส่วนกลัวบุตรหลานลำบากในการรับราชการทหาร โดยผ่านการคัดเลือกเป็น

พลทหารกองประจำการ ส่งผลให้นักศึกษาวิชาทหารไม่มีความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ จะเป็นทหารตั้งแต่เริ่มต้น อาจทำให้มีกำลังพลสำรองที่ไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการอยู่ในวัยเรียนที่ให้ความสนใจต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษามากกว่าการฝึกวิชาทหาร¹² การฝึกนักศึกษาวิชาทหารจึงไม่เป็นไปตามความต้องการของนโยบายการผลิตกำลังพลสำรองที่มีคุณภาพของกองทัพบก นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งยังมีทัศนคติว่าเด็กที่มีระดับการศึกษาที่เก่งหรือระดับแนวหน้าควรได้รับสิทธิมากกว่าเด็กทั่วไป กล่าวคือเด็กที่เรียนดีมากไม่ควรถูกต้องมาเป็นทหารเกณฑ์ในอนาคต แต่ควรได้รับสิทธิในการศึกษาวิชาทหาร เพื่อไม่ต้องมาเกณฑ์ทหารนั่นคือ ในโรงเรียนที่มีเด็กการเรียนดีควรมีสิทธิมากกว่าเด็กทั่วไป ในแง่โควตาการเรียนนักศึกษาวิชาทหารซึ่งมาจากการที่กองทัพมีการจำกัดปริมาณผู้สมัครเรียน แต่ถ้าหากยกเลิกสิทธิการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร อาจทำให้การสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหารมีคุณภาพมากกว่านี้เนื่องจากจะมีแต่ผู้สมัครเรียนที่ต้องการเรียนเพราะใจรักและคนที่ใฝ่ฝันในความเป็นทหารอย่างแท้จริง เด็กที่มุ่งมั่นในการเรียนสายสามัญบางส่วนขาดการออกกำลังกาย ทำให้มีปัญหาด้านคุณสมบัติในการสมัครเรียน ทางโรงเรียนจึงควรเตรียมร่างกายนักเรียนที่จะสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหารด้วย นักเรียนในโรงเรียนสายวิชาซีพีมักต้องการเรียนด้วยเหตุผลในการสมัครงานในอนาคต เพราะภาคเอกชนมักต้องการพนักงานที่หมดภาระในเรื่องการเกณฑ์ทหารแล้ว ส่วนเกณฑ์ผ่านของนักศึกษาในการสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหารควรมีผลการเรียนเกรดเฉลี่ย 2.0 ขึ้นไป เพราะนั่นหมายถึงความรับผิดชอบในตัวเด็กจะมากขึ้นด้วย แต่ควรให้สิทธิบุตรหลานของข้าราชการทหารอย่างชัดเจน และการเรียนจบชั้นปีที่ 3 ยังไม่บรรลุนิติภาวะประสงค์กองทัพ ดังนั้นจึงไม่ควรให้สิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหารของนักศึกษาวิชาทหารที่จบแค่ปีที่ 3 เท่านั้น¹³

กรณีศึกษาของประเทศอิสราเอล

จากการศึกษาระบบกำลังสำรองของอิสราเอลซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มีระบบกำลังสำรองดีที่สุดในโลกนั้น พบว่าอิสราเอลเป็นประเทศที่มีทรัพยากรจำกัด แต่ต้องทำสงครามกับเพื่อนบ้านอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น กำลังสำรองเพื่อใช้ในการทำสงครามจึงต้องมีประสิทธิภาพมากที่สุด อิสราเอลต้องระดมทรัพยากรทุกชนิดที่มีอยู่ และอาศัยระบบกำลังสำรองที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรับมือกับภัยคุกคามที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กองทัพอิสราเอลจะมีทหารอาชีพประจำการเพียงร้อยละ 30.0 หรือประมาณ 1.7 แสน นาย โดยอีกร้อยละ 70.0 หรือประมาณ 4.5 แสน นาย เป็นทหารกองหนุนที่จะถูกเรียกเข้าประจำการในยามสงครามหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งตามกฎหมายการรับราชการทหารระบุว่า ชายชาวอิสราเอลที่มี

อายุ 18-54 ปี และหญิงที่มีอายุ 18-34 ปี ทุกคนต้องเข้าเป็น จะแม้ว่า "ทหารกองหนุน" เคยเกณฑ์ทหารมาแล้วก็ตาม แต่ระเบียบกฎหมายได้กำหนดให้ทหารกองหนุนต้องเข้ารับการฝึกเพื่อเตรียมความพร้อม ส่วนหลักสูตรการฝึกจะถูกแบ่งออกเป็น 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรเบื้องต้นและหลักสูตรก้าวหน้า โดยการฝึก 2 หลักสูตรนี้จะสลับปีเว้นปี ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การเรียกระดมพลพร้อมรบของอิสราเอลจะใช้เวลาเพียง 18-24 ชั่วโมงเท่านั้น ทหารกองหนุนจำนวนมากถูกเรียกระดมพลเพื่อทำสงครามมาแล้วหลายครั้ง เช่น สงครามหกวันในปี 2511 ขณะเดียวกันทหารกองหนุนยังสามารถเข้าประจำการในหน่วยอื่นๆ นอกกองทัพได้ด้วย เช่น สำนักนายกรัฐมนตรีนิตาห์ คาร์เวตตระเวนชายแดน ระบบกำลังสำรองของอิสราเอล เป็นหนึ่งในวิธีการลดขนาดกองทัพและทหารประจำการให้น้อยลง เพื่อประหยัดงบประมาณ แต่นำงบประมาณเหล่านั้นไปสร้างเสริมเทคโนโลยีทางทหารและพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถรักษาความพร้อมรบของกองทัพไว้ได้ตลอดเวลา¹⁴

การปฏิรูประบบกำลังสำรองของกองทัพบกไทย

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ ของระบบกำลังสำรอง ศึกษารูปแบบของระบบกำลังสำรองและเสนอแนะการปฏิรูประบบกำลังสำรองของกองทัพบกไทย พบว่าการบริหารจัดการระบบกำลังสำรองยังไม่มีประสิทธิภาพ โครงสร้างของหน่วยงานในระบบกำลังสำรองยังไม่เหมาะสม ขาดความชัดเจนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หลักสูตรการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร (นศท./รต.) และหลักสูตรการฝึกกำลังพลสำรองยังไม่เหมาะสม และไม่ เป็นมาตรฐานที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกับกำลังประจำการ ทำให้กำลังพลสำรองไม่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับกำลังประจำการได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁵ กำลังพลสำรองยังขาดแนวคิดและอุดมการณ์ในเรื่องความเสียสละเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วม ขาดความชัดเจนในเรื่องสิทธิประโยชน์ของกำลังพลสำรอง กฎหมาย กฎ ระเบียบมีความล้าสมัยไม่ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน และไม่สามารถรองรับการปฏิบัติในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาบุคลากรในระบบกำลังสำรองขาดความต่อเนื่องทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อปฏิรูประบบกำลังสำรองของกองทัพบกไทยจึงมีข้อเสนอ ดังนี้ แยกระบบการผลิตกำลังสำรองออกจากระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ปรับปรุงหลักสูตรการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร จัดแบ่งกำลังสำรองออกเป็นกำลังสำรองเป็นบุคคลและกำลังสำรองเป็นหน่วยเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนกำลังรบ เปิดโอกาสให้กำลังสำรองสมัครเข้ารับการฝึกในหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ และหลักสูตรพิเศษ ให้เกียรติและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกำลังพล

สำรวจ ประสานประโยชน์กับกำลังสำรองและภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งจัดสถานที่ฝึกกำลังสำรองให้กระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ พร้อมทั้งกำหนดช่วงเวลาการฝึกไว้หลายๆ ช่วงเวลาในแต่ละปี

จากการศึกษาบทบาทของนักศึกษาวิชาทหารระดับผู้นำต่อการพัฒนากำลังสำรอง มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและบทบาทหน้าที่ที่แรงจูงใจ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการเข้ารับการฝึกของนักศึกษาวิชาทหารระดับผู้นำต่อการพัฒนากำลังสำรอง พบว่า นักศึกษาวิชาทหารที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารระดับผู้นำมีความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่กำลังสำรองเป็นอย่างดี จุดประสงค์ที่เข้ารับการฝึกเพื่อต้องการเรียนรู้หลักการวิชาทหาร ต้องการเป็นกำลังสำรองในอนาคต ในการป้องกันประเทศ เพราะการฝึกนั้นเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ได้รับประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร มีส่วนน้อยที่ต้องการหลีกเลี่ยงการตรวจเลือก¹⁶ นักศึกษาวิชาทหารที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารระดับผู้นำ พร้อมทั้งจะเป็นกำลังสำรองของกองทัพในอนาคต เพราะมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาาระบบกำลังสำรองของกองทัพให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวโดยสรุปการพัฒนาหลักสูตรการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาทหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ พบว่า หลักสูตรที่ใช้ฝึกสอนยังไม่เหมาะสม สาเหตุหนึ่งมาจากการฝึกขั้นพื้นฐานยังไม่แน่นพอ ไม่เกิดทักษะในการปฏิบัติ ทำให้ขาดจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ จึงสรุปได้ว่าจะต้องฝึกขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้แก่การฝึกบุคคลเบื้องต้นในทุกชั้นปี ให้มากจนเกิดทักษะในการปฏิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติอันจะทำให้ระบบกำลังสำรองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักศึกษาวิชาทหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรที่ฝึก จุดมุ่งหมายของการฝึก และบทบาทหน้าที่ของตนเอง จนสามารถปฏิบัติภารกิจของกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁷

การวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก

คนที่อยู่ในวัยฉกรรจ์สามารถนำมาใช้ในยามที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม ซึ่งกำลังทางทหารประกอบด้วยกำลัง 2 ส่วน ได้แก่ กำลังประจำการ และกำลังสำรอง พลังอำนาจของชาติทางทหาร พร้อมทั้งจะป้องกันประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถจัดตั้งหน่วย และออกปฏิบัติการรบได้โดยฉับพลันในยามสงคราม จะเห็นได้ว่าการฝึกสอนนักศึกษาวิชา

ทหารให้มีขีดความสามารถตามนโยบายกองทัพ มีความสำคัญอย่างมาก แต่ผลลัพธ์ในการผลิตของนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 พบว่าไม่สามารถทำให้เยาวชนมีค่านิยมที่ลึกซึ้งเพียงพอ ไม่สามารถทำให้เยาวชนที่ผ่านการฝึกมีความเข้าใจบทเรียนในการฝึกในเรื่องสำคัญอย่างลึกซึ้งจริง นักศึกษาวิชาทหารที่จบชั้นปีที่ 3 เป็นเพียงผลผลิตที่มีจำนวนตามที่กองทัพต้องการ แต่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นผู้บังคับหมู่ได้จริง ตามความคิดเห็นครูฝึก ซึ่งได้ให้ความเห็นว่านักศึกษาวิชาทหารที่จบชั้นปีที่ 3 ไม่สามารถเป็นผู้บังคับหมู่ได้เลยในอัตราที่ค่อนข้างสูง เพื่อที่จะทำงานร่วมกับทหารกองประจำการได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านครูผู้กำกับขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่ได้รับเงินพิเศษ ขาดความร่วมมือจากทางโรงเรียนเนื่องจากบางโรงเรียนมุ่งเน้นทางด้านวิชาการ มองว่าการเรียนของนักศึกษาวิชาทหารมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนวิชาสามัญของโรงเรียน ทำให้ครูบางคนไม่อยากเป็นครูผู้กำกับ
- 1.2 ด้านครูฝึกพบว่าวัยสูงอายุ สุขภาพไม่แข็งแรง ครูฝึกไม่ได้มีประสบการณ์หรือความรู้โดยตรงจากกำลังรบหรือราชการสนาม ย้ายมาเป็นครูฝึกเนื่องจากตำแหน่งว่าง เหตุผลความถนัดหรือความชอบในงานค่อยข้างน้อย ย้ายมาเพราะใกล้ภูมิลำเนา ข้อมูลในด้านประสบการณ์ที่ทำงานเดิมกับการเป็นครูฝึกในปัจจุบันพบว่า การเป็นครูฝึกไม่สอดคล้องกับงานเดิม ขาดทักษะ ความรู้ความชำนาญที่จะสอนนักศึกษาวิชาทหาร ค่อนข้างน้อย ครูฝึกส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ไม่มั่นใจในความรู้ที่มีอยู่ และกองทัพควรบรรจุกำลังพลที่จบโดยตรงตามเหล่าต่างๆ มาลงที่หน่วย ซึ่งจะทำได้ครูฝึกที่มีความรู้ความชำนาญ และมีความพร้อมทางร่างกายอย่างแท้จริงซึ่งปัจจุบันยังเป็นปัญหา
- 1.3 ด้านนักศึกษาวิชาทหาร พบว่าส่วนใหญ่ต้องการเรียนเพื่อได้สิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหารเป็นส่วนใหญ่ บางส่วนที่ต้องการได้คะแนนเพิ่มเติม เนื่องจากต้องการสมัครเรียนในสังกัดกลาโหม เช่น แพทย์ทหาร พยาบาลของกองทัพบก ด้านความต้องการฝึกวินัยความอดทน หรือการขึ้นชอบในทหาร ความรักชาติ ค่อนข้างน้อย ทศนคติในการสมัครเรียนไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหาร การสมัครเรียนที่ไม่ได้มาจากความตั้งใจทำให้เกิดความรู้สึก เบื่อหน่าย หรือไม่อยากเรียน ภาพพจน์ที่เสียหายทางราชการทหารทำให้เกิดความระแวง เกรงกลัวต่อการเข้ามารับราชการเมื่อครบ 21 ปีบริบูรณ์ ตอนรับสมัครนักศึกษาวิชาทหารอายุเริ่มที่ 16 ปี เป็นช่วงวัยรุ่นส่วนใหญ่ยังไม่พ้นความเป็นเด็กที่จะต้องให้บิดา มารดาดูแลอยู่ วัยรุ่นไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มรัก

สบาย ขาดความกระตือรือร้น มีบิดา มารดา ยังคอยดูแลอยู่ตลอด สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปในด้านการเรียนวิชาสามัญที่มีการแข่งขันกันสูงมากขึ้น ทำให้มองเห็นว่าการเป็นนักศึกษาวิชาทหารทำให้เสียเวลาเรียนอ่านวิชาสามัญที่โรงเรียน และภาระการบ้านที่มากขึ้น

- 1.4 ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานเรียนนักศึกษาวิชาทหาร เพราะต้องการได้รับสิทธิยกเว้นการเกณฑ์ทหาร ต้องการคะแนนเพิ่มพิเศษในการสมัครเรียนสังกัดกลาโหม ต้องการให้เด็กมีวินัย อดทน มีลักษณะผู้นำ อยากรได้ประสบการณ์คิดเป็น ในด้านความร่วมมือในนโยบายการเป็นกำลังสำรองของกองทัพไม่ใช่วัตถุประสงค์ในการเรียน
2. ปัจจัยการฝึกที่สามารถส่งเสริมพัฒนานักศึกษาวิชาทหาร ประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านงบประมาณ ดังนี้
 - 2.1 ปัจจัยด้านบุคลากร

2.1.1 ครูฝึกวิชาทหาร ประกอบด้วย

- 1) ความพร้อมของครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร หากครูฝึกมีช่วงอายุใกล้ 50 ปีแล้วจะถือเป็นช่วงสิ้นสุดอาชีพ (Final-Career Concerns) อายุบุคคลในช่วงนี้ จะมีการเริ่มแยกตัวออกไปในที่สุด โดยเริ่มวางแผนเกษียณอายุการทำงาน มองหาความสนใจด้านอื่น นอกเหนือจากการทำงาน ขาดความทุ่มเทกับงานที่กระทำอยู่ ดังนั้น จึงไม่ควรมีครูฝึกที่อายุมากสอนหรือพัฒนาการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร รวมทั้งการขาดแคลนกำลังพลตามอัตราการบรรจุของหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งจะเห็นว่าสัดส่วนระหว่างผู้สอนกับนักศึกษาวิชาทหารซึ่งเป็นผู้รับการสอน มีความแตกต่างกันมาก ทั้งนี้ตามระเบียบหลักสูตรมุ่งให้นักศึกษาวิชาทหารฝึกปฏิบัติให้มากที่สุด ซึ่งเห็นว่าสัดส่วนของครูฝึกกับจำนวนคนของนักศึกษาวิชาทหารสวนทางกันโดยสิ้นเชิง โดยส่วนใหญ่วิชาทหารนั้นเป็นการเรียนรู้ทางทฤษฎี โดยไม่มีการฝึกปฏิบัตินั้นจะทำให้นักศึกษาวิชาทหารไม่สามารถมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ถึงระดับที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่น วิชาอาวุธศึกษา เป็นต้น ถึงแม้ว่านักศึกษาวิชาทหารจะเรียนภาคทฤษฎีอย่างละเอียด แต่ขาดการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองก็ไม่สามารถมีความเข้าใจได้ นั่นคือจำนวนครูฝึกที่ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนย่อมส่งผลถึงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทัพ ในการ

ผลิตนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อเป็นกำลังสำรองแห่งชาติในการมาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับทหารประจำการในยามสงครามได้

- 2) ครูฝึกมักถูกมองว่าเป็นงานไม่สำคัญไม่เหมือนหน่วยกำลังรบที่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าตามแนวทางรับราชการมากกว่า จึงทำให้ครูฝึกขาดแรงจูงใจในการทำงาน ขาดความกระตือรือร้นในการหาความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ๆ มาฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหารไม่ได้คิดที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้มากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยส่งผลต่อผลงานที่ออกมา ในเมื่อการเป็นครูฝึกในปัจจุบันไม่สามารถคัดสรรคนเข้ามาอยู่ในตำแหน่งครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารได้ การหามาตรการจูงใจเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงาน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นของผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนหัวหน้างาน ควรให้ความสนใจ และจะต้องพยายามสร้างขึ้นในหน่วยงาน เพราะนอกจากจะทำให้งานประสบความสำเร็จแล้ว ทำให้งานมีประสิทธิภาพ และองค์กรมีความมั่นคงยิ่งขึ้นด้วย ซึ่งขวัญและกำลังใจหรือแรงจูงใจดังกล่าว เช่นการเพิ่มเติมค่าตอบแทน การเพิ่มสวัสดิการเรื่องอาหารกลางวัน บ้านพัก หรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่หมุนเวียนในห้วงระยะเวลาที่เหมาะสม นอกจากจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแล้ว บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรด้วยความพึงพอใจเป็นความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีผลต่อการทำงานในเชิงบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความกระตือรือร้น มุ่งมั่นมีความคิดสร้างสรรค์และมีกำลังใจ ความพึงพอใจมากก็จะแสดงความรู้สึกทางบวกต่องานมาก ซึ่งงานจะมีประสิทธิภาพมาก โดยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การกระทำของแต่ละบุคคล ที่มีความสามารถ และความพร้อม พยายามทุ่มเทอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานของตนอย่างคล่องแคล่ว ด้วยความมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ ปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลา รวดเร็ว ถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน ทั้งนี้ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ ชนิดของงาน ทักษะความชำนาญงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความยุติธรรม ความมั่นคงปลอดภัย โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ค่าจ้าง การนิเทศงาน ผลประโยชน์และสวัสดิการ เป็นต้น ดังนั้นนอกจากผู้บังคับบัญชาจะต้องแจกจ่ายงานให้ตรงกับความสามารถของครูฝึกในแต่ละคนแล้ว ยังต้องมีการปกครองให้เกิดความยุติธรรม ให้เป็

เลี้ยงค่าตอบแทนที่เหมาะสม บุคลากรรู้สึกได้ถึงโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการทำงาน มีการจัดอบรมสัมมนาเป็นระยะ

- 3) ความเจริญก้าวหน้าในสายงานอาชีพ แรงจูงใจในความเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่การงานมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของครูฝึก การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับขั้นตอนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลให้เข้ามาทำงาน ตลอดจนมีการสลับสับเปลี่ยน โอนย้าย เลื่อนขั้นตำแหน่งบุคคล การหางานให้ตรงกับความสามารถและบุคลิกของเขา (Put the right man on the right job) เท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเป็นผู้ที่มีความสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ความสามารถ ผ่านกระบวนการของการศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนา ซึ่งครูฝึกส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่าควรทำการฝึกอบรม ทบทวนความรู้ ความชำนาญของครูฝึก ต่อการฝึกนักศึกษาวิชาทหารเป็นเวลา 3 เดือนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน การพัฒนาศักยภาพในด้านความสามารถ โดยผ่านการฝึกอบรมระยะสั้น 3 เดือน จึงมีความจำเป็นเพื่อให้ครูฝึกมีองค์ความรู้สามารถนำไปใช้ในการสอนนักศึกษาวิชาทหารได้มากขึ้น เมื่อบุคลากรในหน่วยงานมีความสามารถมากขึ้น ก็จะทำให้ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความเจริญก้าวหน้าในสายงานอาชีพที่ทำอยู่ในหน่วยนั้น

ตารางที่ 1 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาด้านครูฝึก

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางในการพัฒนา
1. วัยสูงอายุ สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่มีประสบการณ์หรือความรู้โดยตรงจากกำลังรบหรือราชการสนาม ย้ายมาเป็นครูฝึกเนื่องจากตำแหน่งว่าง ความกดดันหรือความชอบในงานค่อยข้างน้อย และย้ายมาเพราะใกล้ภูมิลำเนา	1. กองทัพควรบรรจุกำลังพลที่จบโดยตรงตามเหล่าต่างๆ มาลงที่หน่วย ซึ่งจะทำได้ครูฝึกที่มีความรู้ความชำนาญ และมีความพร้อมทางร่างกายอย่างแท้จริง
2. ด้านประสบการณ์ที่ทำงานเดิมกับการเป็นครูฝึกในปัจจุบันพบว่าการทำงานเดิมกับการเป็นครูฝึกไม่สอดคล้องกับงานเดิมขาดทักษะ ความรู้ความ	2. ความพร้อมของครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร หากครูฝึกมีช่วงอายุใกล้ 50 ปีแล้วจะถือเป็นช่วงสิ้นสุดอาชีพ สร้างปัจจัยสำเร็จให้กับครูฝึก โดย

ตารางที่ 1 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาด้านครูฝึก (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางในการพัฒนา
<p>ชำนาญที่จะสอน นศท. ค่อนข้างน้อยและไม่มั่นใจในความรู้ที่มีอยู่</p> <p>3. ครูฝึกมักถูกมองว่าเป็นงานไม่สำคัญไม่เหมือนหน่วยกำลังรบที่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าตามแนวทางรับราชการมากกว่า จึงทำให้ครูฝึกขาดแรงจูงใจในการทำงาน ขาดความกระตือรือร้นในการหาความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ๆ มาฝึกสอน</p>	<p>การได้รับสิทธิ สนับสนุนครูฝึกจากโรงเรียนเหล่า</p> <p>3. ความเจริญก้าวหน้าในสายงานอาชีพ แรงจูงใจในความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของครูฝึก ให้มีความสำคัญกับขั้นตอนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลให้เข้ามาทำงาน ตลอดจนมีการสลับสับเปลี่ยน โอนย้าย เลื่อนขั้นตำแหน่งบุคคล การหางานให้ตรงกับความสามารถและบุคลิกของเขา</p>

2.1.2 นักศึกษาวิชาทหาร ประกอบด้วย

- 1) ด้านฝึกให้ความรู้ในด้านใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาวิชาทหาร และความรู้ที่ได้เพิ่มขึ้นสามารถนำไปเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต สืบเนื่องมาจาก ทักษะคติดของตัวนักศึกษาวิชาทหารต่อการสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหาร ส่วนใหญ่มาสมัครนักศึกษาวิชาทหารด้วยวัตถุประสงค์ในการได้รับสิทธิประโยชน์จากการเป็นนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 ในเรื่องของการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร หากต้องการเน้นให้เกิดการรักชาติและตอบสนองนโยบายด้านความมั่นคง ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตามมาด้วยการต้องการได้คะแนนพิเศษในการเรียนสังกัดกลาโหมเป็นแพทย์ทหาร และพยาบาลทหารบก นักเรียนตามเหล่าทัพ ทหารบก, ทหารเรือ และทหารอากาศ เป็นการเข้ารับราชการแบบสมัครใจรูปแบบนี้ควรคงไว้เนื่องจากนักศึกษาวิชาทหารมีความตั้งใจในการศึกษา ควรจะใช้กลุ่มนี้เป็นกลุ่มชักนำกลุ่มที่ให้ความสนใจน้อยและในทุกสาขาที่นักศึกษาต้องการไปเรียนต่อ ควรสนับสนุนให้ได้คะแนนพิเศษ เช่นกัน เนื่องจากนักศึกษาวิชาทหารเป็นหน้าที่ของเด็กไทยทุกคนที่ต้องเข้ารับการศึกษา กรณีที่ไม่ตรงกับเป้าหมายของกำลังสำรองกองทัพบก เนื่องจากนักเรียนอยู่ในวัยเรียนมีความมุ่งมั่นในการศึกษาวิชาสามัญมุ่งเข้าสู่สายอาชีพอื่นๆ ที่มีใช้ทหารเป็นหน้าที่ของการอบรมครูฝึกให้เป็นมืออาชีพ

- 2) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนนักศึกษาวิชาทหารมีหลายประการ เช่น การลดวันรับราชการในกองประจำการ ทั้งนี้เพื่อให้มีผู้นิยมเข้ารับการศึกษาวิชาทหาร ทางราชการจึงให้สิทธิในการลดวันรับราชการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 โดยที่เรียนจบนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 จะอยู่ในกองประจำการ 1 ปี 6 เดือน ถ้าหากสมัครใจจะอยู่ในกองประจำการ 1 ปี เรียนจบนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 2 จะอยู่ในกองประจำการ 1 ปี แต่ถ้าหากสมัครใจจะอยู่ในกองประจำการ 6 เดือน เรียนจบ นักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 3 ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุน โดยไม่ต้องเข้ารับราชการในกองประจำการ และมีการยกเว้นไม่เรียกเข้ากองประจำการในยามปกติ และถ้านักศึกษาวิชาทหารที่อยู่ในระหว่างรับการฝึกวิชาทหารจะได้สิทธิรับการยกเว้นตามกฎหมาย จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้มีผู้สมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหารเพียงเพื่อให้จบการศึกษาชั้นปีที่ 3 เท่านั้น
- 3) ด้านความรู้สึกต่อการเรียนนักศึกษาวิชาทหารเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากชั้นปีที่ 1 ที่สมัครเข้ามาด้วยความขัดแย้งในใจและไม่ชอบการเรียนวิชาทหาร แต่ต้องการสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นการเกณฑ์ทหารเท่านั้น หรือเนื่องมาจากการถูกกดดันจากผู้ปกครอง ส่งผลให้การเรียนนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 ขาดความตั้งใจต่อการเรียน โดยที่นักศึกษาวิชาทหารให้ความสำคัญหรือชอบเรียนชั้นปีที่ 3 มีความรู้สึกต่อการเรียนนักศึกษาวิชาทหารดีขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีความคุ้นเคยต่อการเรียนนักศึกษาวิชาทหาร หรือใกล้สำเร็จในการเรียนนักศึกษาวิชาทหารอาจมีส่วนน้อยที่ความรู้สึกในการเป็นนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 3 แย่ลง เพราะไม่ชอบการฝึกภาคสนามในชั้นปีที่ 3 อันอาจเนื่องมาจากการสมัครเรียนไม่ได้มาจากความต้องการเรียนวิชาทหารจริง ชั้นปีที่ 3 มีค่านิยมกลุ่มในการตั้งใจเรียนมากกว่าชั้นอื่นๆ เนื่องจากอยากจบการศึกษาที่ใช้เวลาเรียนมา 3 ปี จะได้ไม่เป็นการสูญเวลาโดยเปล่าประโยชน์ การศึกษาไม่จบเป็นเรื่องที่น่าอับอาย เพราะจะเป็นคนกลุ่มน้อย
- 4) หากมีการยกเลิกการเกณฑ์ทหารในชายไทยก็จะพบว่านักศึกษาวิชาทหารที่กำลังเรียนอยู่จะทำการเลิกเรียนทันที แนวความคิดนี้มาจากพื้นฐานของการเรียนนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อต้องการสิทธิในการ

ยกเว้นการเกณฑ์ทหารด้วยอัตราส่วนสูงมาก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สูงที่สุด ทำให้เวลาเรียนนักศึกษาวิชาทหารจึงเกิดการเบียดเบียนการเรียน ขาดความตั้งใจ เป็นการบ่งบอกเบื้องต้นของประสิทธิภาพการเรียนนักศึกษาวิชาทหาร ดังจะเห็นได้ว่านักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 3 มีความเข้าใจเรื่องกำลังสำรองน้อยมาก ทักษะคิดต่อการเป็นนักศึกษาวิชาทหาร มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพการเรียนนักศึกษาวิชาทหาร ด้วยชายไทยส่วนใหญ่ยังต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกเรียกเกณฑ์อยู่ ถึงแม้ว่าทางกองทัพจะได้มีการประชาสัมพันธ์การฝึก ความเป็นอยู่ ตอนเข้ารับราชการเป็นพลทหารมาตลอดก็ตาม มีการควบคุมการฝึกอย่างละเอียด จะมีทัศนคติหรือค่านิยมที่เป็นบวกมากขึ้นในบางเรื่อง

ตารางที่ 2 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาด้านนักศึกษาวิชาทหาร

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางในการพัฒนา
<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องการเรียนเพื่อได้สิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหารและต้องการได้คะแนนเพิ่มเติมในการสมัครเรียนในสังกัดกลาโหม 2. ทักษะคิดในการสมัครเรียนไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหาร การสมัครเรียนที่ไม่ได้มาจากความตั้งใจทำให้เกิดความรู้สึกเบียดเบียนไม่อยากจะเรียน 3. ภาพพจน์ที่เสียหายทางราชการทหาร ทำให้เกิดความระแวง เกรงกลัวต่อการเข้ารับราชการเมื่อครบ 21 ปี 4. การเรียนวิชาสามัญที่มีการแข่งขันกันสูงมาก ทำให้มองเห็นว่าการเป็นนักศึกษาวิชาทหารทำให้เสียเวลาเรียน ด้านพฤติกรรมพบว่ายังขาดความใส่ใจ ถือเป็นหน้าที่ต้องให้ผ่าน มีเกณฑ์ที่ชัดเจน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. หากต้องการเข้าเรียนในสังกัดกลาโหมต้องสอบ ทั้งนี้กองทัพก็ต้องจัดทำเกณฑ์มาตรฐานเพื่อรองรับ 2. สร้างแบบทดสอบทัศนคติก่อนเข้าเรียน และมีการปรับทัศนคติตลอดหลักสูตร ต้องมีการสอบคัดเลือกให้รู้สึกว่าการแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้อยากเรียน 3. สร้างภาพลักษณ์ผ่านสื่อต่างๆที่มีการจัดทำผ่านสื่อโซเชียลมีเดียที่ทำให้เด็กวัยรุ่นสามารถเข้าถึง 4. ร่วมปลูกฝังให้เกิดความพร้อมทั้งทางโรงเรียนตั้งแต่ช่วงเข้าสู่วัยรุ่นว่าเป็นหน้าที่ของชาวไทยสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นว่าเรียนนศท. สามารถนำไปปรับเพิ่มคะแนนตอนสอบระดับอุดมศึกษาได้

2.1.3 ผู้ปกครอง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความเข้าใจของผู้ปกครอง ต้องมีการบูรณาการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ให้เข้าใจถึงประโยชน์ที่บุตรหลานจะได้รับ ทั้งนี้ในสภาวะยุคของการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ผู้ปกครองเองอาจไม่สามารถเข้าถึงความต้องการของบุตรหลานได้ ทั้งนี้การเข้ารับการฝึกนักศึกษาวิชาทหารจะเป็นประโยชน์อย่างมากกับทางครอบครัว ด้าน

ระเบียบวินัย ด้านการปลูกฝังความรักชาติ ด้านความเสียสละเพื่อสังคม ด้านเชิดชูสถาบัน ส่งผลให้บุตรหลานเกิดภูมิคุ้มกันด้านทานในระบบสังคมในปัจจุบัน

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาด้านผู้ปกครอง

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางในการพัฒนา
<p>1. ต้องการให้บุตรหลานเรียนนักศึกษาวิชาทหาร เพราะต้องการได้รับสิทธิยกเว้นการเกณฑ์ทหาร และต้องการคะแนนพิเศษในการสมัครเรียนสังกัดกลาโหม</p> <p>2. ต้องการให้เด็กมีวินัย อดทน มีลักษณะผู้นำ อยากได้ประสบการณ์คิดเป็น ในด้านความร่วมมือในนโยบายการเป็นกำลังสำรองของกองทัพไม่ใช่วัตถุประสงค์ในการเรียน</p> <p>3. ผลกระทบจากสื่อต่างๆ ส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดวิตกกังวล ห่วงบุตรหลาน</p> <p>4. ด้านค่านิยมของครอบครัวอาชีพอื่นที่ไม่ใช่ทหาร มองว่าการเป็นทหารเหนื่อย เป็นระบบอุปถัมภ์</p>	<p>1. เปลี่ยนทัศนคติในด้านการฝึก นศท. กับผู้ปกครองใหม่ว่าหน้าที่ของบุตรหลาน มุ่งเน้นให้มองที่ผลลัพธ์ของการเข้ามาศึกษา</p> <p>2. ต้องมีการบูรณาการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับผู้ที่มีหน้าที่ในการพัฒนาจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ให้เข้าใจถึงประโยชน์ที่บุตรหลานจะได้รับ</p> <p>3. ต้องหาแนวทางสร้างโปรแกรมต่างๆ โฆษณาผ่านแอปพลิเคชันที่ผู้ปกครองสามารถเข้าถึง ว่าการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อบุตรหลาน</p> <p>4. ด้านสถานะภาพทางสังคมต้องสร้างภาพด้านเกียรติยศชื่อเสียง โดยการเน้นให้ผู้ปกครองเข้าใจระบบของทหารว่าเป็นบุคคลสำคัญในการเสียสละเพื่อชาติ คงไว้ซึ่งอิปไตย</p>

2.2 ปัจจัยด้านหลักสูตร การสร้างระบบการเรียนการสอนที่ดึงดูด หรือมีสิ่งกระตุ้น เข้าถึงความต้องการของระดับอายุของนักศึกษาวิชาทหาร ให้สามารถนำความสำคัญของการศึกษาไปใช้ได้ และควรมีสิ่งกระตุ้นให้เกิดความสนใจด้วยตัวนักศึกษาวิชาทหารเอง การไม่ชอบเรียนนักศึกษาวิชาทหารต้องวิเคราะห์อย่างจริงจัง นำมาร่วมระดมสมองทั้งในส่วนของเด็ก นักศึกษาวิชาทหาร ครูฝึกผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะดำเนินการอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ สังคม ครอบครัว และตัวของนักศึกษาวิชาทหารเอง และหากมีการยกเลิกในสิทธิประโยชน์ของนักศึกษาวิชาทหาร ด้านการยกเว้นการเกณฑ์ทหารจะส่งผลให้ไม่มีความต้องการเรียนนักศึกษาวิชาทหาร เช่นปัจจุบัน ส่งผลให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนควรที่จะเพิ่มเรื่องสิทธิประโยชน์และจัดหลักสูตรที่สามารถต่อยอดกับคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยระบบการศึกษาสามัญได้ เช่น ได้รับการยกเว้นวิชาเรียนบางวิชา หรือได้คะแนนเพิ่มเป็นพิเศษในบางวิชา¹⁸

ตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาด้านหลักสูตร

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางในการพัฒนา
<p>1. ผลลัพธ์ในการผลิตยังไม่สามารถทำให้เยาวชนมีค่านิยมที่ลึกซึ้งเพียงพอ ยังขาดความเข้าใจ บทเรียนในการฝึกในเรื่องสำคัญอย่างลึกซึ้ง</p> <p>2. ผลผลิตที่มีจำนวนตามที่กองทัพต้องการ แต่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นผู้บังคับหมู่ได้จริง ตามความคิดเห็นครูฝึก</p> <p>3. ยังไม่สามารถเป็นผู้บังคับหมู่ได้เลยในอัตราที่ค่อนข้างสูง เพื่อที่จะทำงานร่วมกับทหารกองประจำการได้</p>	<p>1. เพิ่มการกระตุ้นโดยการหาวิชาเรียนที่กระตุ้นให้เกิดความสนใจ และเป็นวิชาที่นักศึกษาวิชาทหารสามารถนำไปใช้เป็นที่ทักษะที่จะเกิดประโยชน์ในอนาคต</p> <p>2. นักศึกษาวิชาทหารมุ่งสายสามัญ หาแนวทางให้เห็นประโยชน์จากการศึกษาวิชาทหาร และด้านอาชีพที่ไม่ใช่ทหาร ต้องหาแนวทางพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในระบบมหาวิทยาลัย เพื่อนำวิชาการทหารไปใช้ต่อยอดในการศึกษาบางคณะหรือบางหลักสูตรในสถาบันการศึกษา</p> <p>3. การสร้างระบบการเรียนการสอนที่ดึงดูดหรือมีสิ่งกระตุ้นเข้าถึงความต้องการของระดับอายุของนักศึกษาวิชาทหาร ด้านหลักสูตรต้องเพียงพอต่อการเป็นผู้บังคับหมู่ ด้านคุณสมบัติผู้สมัครเป็นครูฝึกต้องเลือกคุณสมบัติที่เหมาะสม มีสวัสดิการของกำลังพลที่ปฏิบัติงาน</p>

3. การพัฒนาระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก การพัฒนาการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

3.1 ครูฝึก การสนับสนุน และปัจจัยความสำเร็จให้กับครูฝึก ประกอบด้วย การได้รับสิทธิ สนับสนุนครูฝึกจากโรงเรียนเหล่า ด้านหลักสูตรต้องเพียงพอต่อการเป็นผู้บังคับหมู่ ด้านคุณสมบัติผู้สมัครเป็นครูฝึกต้องเลือกคุณสมบัติที่เหมาะสม มีสวัสดิการของกำลังพลที่ปฏิบัติงาน

3.2 นักศึกษาวิชาทหาร อายุในวัย 16-18 ปี ต้องเพิ่มการกระตุ้นโดยการหาวิชาเรียนที่กระตุ้นให้เกิดความสนใจ และเป็นวิชาที่นักศึกษาวิชาทหารสามารถนำไปใช้เป็นที่ทักษะที่จะเกิดประโยชน์ในอนาคตตรงกับวัตถุประสงค์ของการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร อาจพิจารณาเพิ่มในส่วนปีการศึกษา ด้านพฤติกรรมพบว่ายังขาดความใส่ใจ ถือเป็นหน้าที่ต้องให้ผ่าน มีเกณฑ์ที่ชัดเจน ด้านความทุ่มเท นักศึกษาวิชาทหารมุ่งสายสามัญทั้งนี้หาแนวทางให้เห็นประโยชน์จากการศึกษาวิชาทหาร และด้านอาชีพที่ไม่ใช่ทหาร ต้องหาแนวทางพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในระบบมหาวิทยาลัย เพื่อนำวิชาการทหารไปใช้ต่อยอดใน

การศึกษาบางคณะหรือบางหลักสูตรในสถาบันการศึกษา ให้ประกาศนียบัตรในการผ่านการฝึกที่จำเป็นเพิ่มขึ้น เช่น ทักษะในโลกยุคทศวรรษที่ 21 และทักษะที่จำเป็นในยุคที่ไม่อาจคาดเดาได้ เช่น สถานการณ์การเกิดของโรค COVID-19

- 3.3 ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร 1) ด้านองค์ความรู้ของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พบว่าองค์ความรู้ทางทหารน้อย ต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม ต้องได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษาในการส่งเสริมผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารให้มีการเตรียมความพร้อม 2) ด้านแรงจูงใจของการเป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ต้องเพิ่มองค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาให้นักศึกษาวิชาทหาร ได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาตามสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป ควรใช้ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารมีวัยเหมาะสมและมีความเข้าใจนักศึกษาวิชาทหารรุ่นใหม่ ทั้งนี้ต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีเป้าหมายรับราชการ มีบุคลิกภาพที่ดึงดูดส่วนบุคคลให้มีความน่าสนใจ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และให้เกิดประสิทธิภาพการถ่ายทอด
- 3.4 ผู้ปกครอง พบว่าด้านฐานะการเงินของครอบครัวส่วนใหญ่รายได้ไม่สูง จึงไม่ส่งเสริมให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษานักศึกษาวิชาทหารเนื่องจากยังไม่เป็นประโยชน์ ต้องปรับทัศนคติในเรื่องของการเรียน การสอน ด้านวัตถุประสงค์ การยกเว้นการเกณฑ์ทหารต้องถ่ายทอดให้ชัดเจนไปยังผู้ปกครอง ด้านผลกระทบจากสื่อต่างๆ ส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดวิตกกังวล ห่วงบุตรหลาน ต้องหาแนวทางสร้างโปรแกรมต่างๆ โฆษณาผ่านแอปพลิเคชันที่ผู้ปกครองสามารถเข้าถึง ว่าการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อบุตรหลาน สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และมีประโยชน์ในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ด้านค่านิยมของครอบครัวอาชีพอื่นที่ไม่ใช่ทหาร มองว่าการเป็นทหารเหนื่อย เป็นระบบอุปถัมภ์ และด้านสถานะภาพทางสังคมต้องสร้างภาพด้านเกียรติยศชื่อเสียง โดยการเน้นให้ผู้ปกครองเข้าใจระบบของทหารว่าเป็นบุคคลสำคัญในการเสียสละเพื่อชาติ คงไว้ซึ่งอธิปไตย

สรุป

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อค้นหาปัญหา อุปสรรค ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารของกองทัพบก 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและองค์ประกอบการฝึกที่สามารถส่งเสริมพัฒนา นักศึกษาวิชาทหาร และ 3) เพื่อพัฒนาระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้ประสิทธิภาพมี

ความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถตอบสนองต่อภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก พบว่า ครูฝึกอายุมาก ไม่คล่องแคล่วหรือเกิดช่องว่างในการเรียนการสอน ส่วนครูที่อายุน้อยก็ขาดประสบการณ์จริง ทำให้ขาดความเข้าใจลึกซึ้งในการสอน ขาดทักษะที่จำเป็น ดังนั้นการคัดกรองคุณสมบัติของครูฝึกจึงมีความสำคัญ อัตราส่วนของครูฝึกต่อนักศึกษาวิชาทหารตามที่กองทัพบกกำหนดคือการเรียนทฤษฎีใช้อัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักศึกษาวิชาทหาร 120 คน สัดส่วนครูต่อนักศึกษานี้ไม่สามารถฝึกสอนได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้บุคลิกลักษณะของครูส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แต่ไม่ถึงกับดีเลิศที่เข้าขั้น Idol ถ้าครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารมีลักษณะทหารที่ดี (Smart Soldier) จะทำให้นักศึกษาวิชาทหารมีลักษณะทหารที่ดีตามไปด้วย ควรจะพิจารณากำลังพลที่มาทำหน้าที่ครูฝึกให้เหมือนกับโรงเรียนเตรียมทหารหรือโรงเรียนนายร้อย

คุณลักษณะของนักศึกษาวิชาทหารที่ต้องการ คือเป้าหมายของผลผลิตนักศึกษาวิชาทหารที่ต้องการคือมีลักษณะผู้นำที่เชื่อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีสำนึกในการอุทิศตนในการฝึกวิชาทหารตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร พุทธศักราช 2530 เพื่อให้ได้กำลังสำรองในระดับผู้บังคับบัญชาของกองทัพ ทดแทนกำลังประจำการและการระดมพลเพื่อป้องกันประเทศยามสงคราม ทักษะคติของผู้สมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหาร ส่วนใหญ่ไม่มีใจรัก ไม่ได้ตระหนักต่อหน้าที่ของกำลังสำรอง เป็นแค่ความต้องการได้รับสิทธิในการยกเว้นการตรวจเลือกทหารเข้ากองประจำการ การสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ห่างไกลยาเสพติด มีจิตสาธารณะ เสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีวินัย สามัคคี การฝึกนักศึกษาวิชาทหารต้องให้สอดคล้องกับระบบการศึกษา และประสานสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง ตลอดจนสามารถรองรับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลลัพธ์เพื่อให้กำลังพล มีความรู้ และความสามารถในหลักนิยม ยุทธวิธี เทคนิค การปฏิบัติการณ์มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มีความกล้าหาญ เสียสละ รวมทั้งมีอุดมการณ์ความรักชาติ และความเป็นทหารอาชีพ

ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารควรมีการฝึกอบรมจนมีความรู้พื้นฐานทางทหาร ควรจัดระดับขั้นความสามารถเลียนแบบขั้นยศแบบทหาร เพื่อเป็นแรงกระตุ้นและตอบแทนความเสียสละ ทูมเทต่อหน้าที่ หรือการให้สิทธิในการเรียนหลักสูตรทางทหารเพิ่มเติมได้ ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารควรมีความสามารถฝึกท่ามือเปล่าได้ สถานศึกษาและภาคเอกชนต้องให้ความร่วมมือเมื่อพนักงานถูกเรียกพลเป็นกำลังสำรองในเรื่องความมั่นคงของชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ยึดวัตถุประสงค์ของการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร 2 ประการ คือ เพื่อผลิตกำลังสำรองที่มีคุณภาพให้กับกองทัพ และเพื่อเสริมสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ โดยการวางแผนการฝึกให้ใช้กระบวนการฝึกอบรมแบบใหม่ที่มีการพัฒนามาทำฝึกให้นักศึกษาวิชาทหารมีคุณลักษณะที่ต้องการ (รต. New Gen.) นำหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งกองทัพบกอนุมัติให้ใช้ล่าสุด มาดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร โดยการเรียนวิชาทหารร้อยละ 55 เรียนวิชาทั่วไปร้อยละ 45 และการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด รวมทั้งปรับกระบวนการเรียนการสอน และการฝึกให้เป็นแบบ Active Learning ให้นักศึกษาวิชาทหารสนุกกับการเรียน ฝึกปฏิบัติให้มาก มีส่วนร่วม และได้แสดงความคิดเห็น มีการคิด วิเคราะห์ และให้นำแนวทางของครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารต้นแบบมาประยุกต์ใช้ให้ครอบคลุม ทุกวิชา
2. ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาทหาร ได้แก่ การฝึกบุคคลเบื้องต้นในทุกชั้นปี ให้มากจนเกิดทักษะในการปฏิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติอันจะทำให้ระบบกำลังสำรองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักศึกษาวิชาทหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรที่ฝึก จุดมุ่งหมายของการฝึก และบทบาทหน้าที่ของตนเอง จนสามารถปฏิบัติภารกิจของกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารให้มีมาตรฐาน มีคุณลักษณะของครูฝึกต้นแบบที่สง่างาม น่าเชื่อถือศรัทธา มีความรู้ความสามารถ และมีความประพฤติดี กิริยา วาจาสุภาพ มีเมตตาต่อนักศึกษาวิชาทหาร
4. ให้ความสำคัญในการสร้างการรับรู้ เพื่อให้ นักศึกษาวิชาทหารทราบถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐธรรมนูญ อำนาจตุลาการ และหน่วยงานด้านความมั่นคง (4 เสาหลัก) โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของทหาร ทั้งงานปกติ งานสนาม งานพิเศษที่กองทัพได้รับมอบจากรัฐบาล เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของทหารที่มีต่อประเทศชาติ และประชาชน และขยายผลการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ให้ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปได้รับทราบ โดยการประชาสัมพันธ์ การฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการจัดกิจกรรมเปิดหน่วยฝึกวิชาทหาร ต้อนรับผู้ปกครองนักศึกษาวิชาทหาร (Open House) ขอความร่วมมือหน่วยทหารทุกระดับของกองทัพบก สนับสนุนการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประสานให้หน่วยทหารจัดกิจกรรมเปิดหน่วยทหารเพื่อให้นักศึกษาวิชาทหารได้เข้าศึกษาดูงาน
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักศึกษาวิชาทหาร สมัครใจเข้าร่วมโครงการนักศึกษาวิชาทหาร

“จิตอาสาพระราชทาน” และให้เข้าร่วมกิจกรรม จิตอาสา “เราทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาวิชาทหาร มีความ เสียสละ รู้จักการช่วยเหลือ ผู้อื่น โดยไม่หวัง ผลตอบแทน โดยให้นักศึกษาวิชาทหาร ทำกิจกรรม รด. จิตอาสา 4 กรอบงาน (งานเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์, งานช่วยเหลือสังคมตามขีด ความสามารถ, งานบรรเทาสาธารณภัย และ งานสร้างการรับรู้) และให้สถานศึกษา พิจารณาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งโครงการ รด. จิตอาสาต้านภัยยาเสพติด เป็นนโยบายสำคัญ ต้องการให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นแกนนำเยาวชนในการรณรงค์ ป้องกันและต่อต้านยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน

6. จัดทำโครงการ รด. Cyber และโครงการ รด. Network จัดตั้งกลุ่มนักศึกษาวิชาทหารที่มีขีด ความสามารถ และมีความสนใจด้านการจัดทำสื่อออนไลน์ มาร่วมกันผลิตสื่อออนไลน์เพื่อ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร ใช้สำหรับส่งข่าวและแจ้งเตือนการทำกิจกรรมให้ ได้ผลดี
7. จัดทำโครงการ รด. ต้นแบบนวัตกรรม ส่งเสริมนักศึกษาวิชาทหารที่มีความคิด สร้างสรรค์ นำความรู้และทักษะที่มีมาจัดทำสื่อการเรียนการสอน เครื่องช่วยฝึก และ นวัตกรรมทางทหาร
8. ทำการปรับปรุงและพัฒนาคู่มือ นักศึกษาวิชาทหาร ให้มีความทันสมัย มีการใช้ QR Code และ VR ในคู่มือ ซึ่งจะสะดวกต่อการเรียนแบบใหม่ ที่ทันสมัย เพื่อทบทวน ความรู้จะทำให้เกิดความเข้าใจและเรียนรู้ด้วยตนเองได้
9. ปฏิรูประบบกำลังสำรองของกองทัพบกไทย จัดแบ่งกำลังสำรองออกเป็นกำลังสำรอง เป็นบุคคลและกำลังสำรองเป็นหน่วย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนกำลังรบ เปิดโอกาสให้กำลังสำรองสมัครเข้ารับการฝึกในหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ และ หลักสูตรพิเศษ ให้เกียรติและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกำลังพลสำรอง ประสานประโยชน์ กับกำลังสำรองและภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งจัดสถานที่ฝึกกำลังสำรองให้กระจายอยู่ใน ภูมิภาคต่างๆ พร้อมทั้งกำหนดช่วงเวลาการฝึกไว้หลายๆ ช่วงเวลาในแต่ละปี

เอกสารอ้างอิง

- ¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 เข้าถึงโดย https://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1038&filename=index เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2563
- ² แผนและนโยบาย, สำนัก กระทรวงกลาโหม. “ขออนุมัติใช้ระเบียบและหลักสูตรการฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 – 5 ชาย,หญิง (หลักสูตรทั่วไป) พ.ศ. 2559 และระเบียบและหลักสูตรการฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 – 5 ชายหญิง (หลักสูตร ๓ จชต.) พ.ศ. 2559”. 2559.
- ³ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-1)
- ⁴ เรื่องเดียวกัน
- ⁵ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-2)
- ⁶ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-3)
- ⁷ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-5)
- ⁸ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-9)
- ⁹ แผนและนโยบาย, สำนัก กระทรวงกลาโหม. “ระเบียบและหลักสูตรการฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 – 5 ชาย พ.ศ. 2559”. 2559.
- ¹⁰ สมใจ ลักษณะ. “การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน”. คณะวิทยาการจัดการ กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2544.
- ¹¹ เรื่องเดียวกัน
- ¹² สุระพล อยู่ดี, พันเอก. “คุณสมบัติของกำลังพลสำรองที่เหมาะสมในการเข้ารับการฝึกวิชาทหารอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับระดับการศึกษาและช่วงอายุในการฝึก”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2558.
- ¹³ เรื่องเดียวกัน
อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับระดับการศึกษาและช่วงอายุในการฝึก”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2558.
- ¹⁴ อีสราเอลประเทศที่มีระบบกำลังสำรองดีที่สุดในโลก. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 5 มิถุนายน 2563]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.voicetv.co.th/read/112719>
- ¹⁵ ดร.ณัฐ ฤทธิ์วงศ์สุข, พลตรี. “แนวทางการจัดการกำลังสำรองกองทัพไทยในอนาคต”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2550.
- ¹⁶ ฉลอง โฉมงาม. “บทบาทของนักศึกษาวิชาทหารระดับผู้นำต่อการพัฒนากำลังสำรอง”. เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล นศ.วทบ. ชุดที่ 44, น. 14-23., 2542.

¹⁷ มานิตย์ สุริยวงศ์. “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาทหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ”. ค้นคว้าอิสระ, 2542.

¹⁸ การฝึกนักศึกษาวิชาทหารเพื่อให้สามารถสนับสนุนภารกิจของกองทัพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีศึกษากองทัพภาคที่ 2 โดย พันเอก ยุทธนา เอี่ยมวิจิตร รองผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 26 กองทัพบก นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2559 - 2560

เอกสารอ้างอิง

- ¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 เข้าถึงโดย https://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1038&filename=index เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2563
- ² แผนและนโยบาย, สำนัก กระทรวงกลาโหม. “ขออนุมัติใช้ระเบียบและหลักสูตรการฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1 – 5 ชาย,หญิง (หลักสูตรทั่วไป) พ.ศ. 2559 และระเบียบและหลักสูตรการฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1–5 ชายหญิง (หลักสูตร ๓ จชต.) พ.ศ. 2559”. 2559.
- ³ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-1)
- ⁴ เรื่องเดียวกัน
- ⁵ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-2)
- ⁶ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-3)
- ⁷ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-5)
- ⁸ เรื่องเดียวกัน (หน้า1-9)
- ⁹ แผนและนโยบาย, สำนัก กระทรวงกลาโหม. “ระเบียบและหลักสูตรการฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 1–5 ชาย พ.ศ. 2559”. 2559.
- ¹⁰ สมใจ ลักษณะ. “การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน”. คณะวิทยาการจัดการ กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2544.
- ¹¹ เรื่องเดียวกัน
- ¹² สุระพล อยู่ดี, พันเอก. “คุณสมบัติของกำลังพลสำรองที่เหมาะสมในการเข้ารับการฝึกวิชาทหารอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับระดับการศึกษาและช่วงอายุในการฝึก”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2558.
- ¹³ เรื่องเดียวกัน
- ¹⁴ อิศราเอลประเทศที่มีระบบกำลังสำรองดีที่สุดในโลก. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 5 มิถุนายน 2563]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.voicetv.co.th/read/112719>
- ¹⁵ ดร.ณ ยุทธวงษ์สุข, พลตรี. “แนวทางการจัดการกำลังสำรองกองทัพไทยในอนาคต”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2550.
- ¹⁶ ฉลอง โฉมงาม. “บทบาทของนักศึกษาวิชาทหารระดับผู้นำต่อการพัฒนากำลังสำรอง”. เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล นศ.วทบ. ชุดที่ 44, น. 14-23., 2542.
- ¹⁷ มานิตย์ สุริยวงศ์. “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาทหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ”. คั่นคว่ำอิสระ, 2542.

¹⁸ การฝึกนักศึกษาวิชาทหารเพื่อให้สามารถสนับสนุนภารกิจของกองทัพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีศึกษากองทัพภาคที่ 2 โดย พันเอก ยุทธนา เอี่ยมวิจิตร รองผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 26 กองทัพบก นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2559 - 2560

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก ทรงราชย์ กิตติธिरางกูร

วัน เดือน ปีเกิด 1 พฤศจิกายน 2516

ประวัติสำเร็จการศึกษา

- พ.ศ. 2540 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- พ.ศ. 2550 หลักสูตรหลักประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก
สถาบันวิชาทหารบกชั้นสูง
- พ.ศ. 2557 รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2541 ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 25
- พ.ศ. 2545 ผู้บังคับกองร้อย กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 25
- พ.ศ. 2551 ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกิจการพลเรือน กองพลทหารราบที่ 5
- พ.ศ. 2552 ผู้ช่วยฝ่ายยุทธการ กองยุทธการ กองทัพบกที่ 4
- พ.ศ. 2554 ผู้บังคับหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 45
- พ.ศ. 2558 หัวหน้ากอง กองยุทธการ มณฑลทหารบกที่ 45

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2561 – 2563 หัวหน้ากอง กองยุทธการ มณฑลทหารบกที่ 46